

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра __Практичної психології__

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор навчально-наукового
інституту

«Українська інженерно-педагогічна
академія»

Денис КОВАЛЕНКО

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

рівень вищої освіти __перший (бакалаврський)__

галузь знань __05 Соціальні та поведінкові науки__
(назва галузі)

спеціальність __053 Психологія__
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма __Практична психологія__
(назва програми)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)

інститут __ІНІ «Українська інженерно-педагогічна академія»__

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою інституту ННІ «УІПА»
« 25 » червня 2025, протокол № 10

Розробники: канд. психол. наук, доц. кафедри практичної психології Харцій О. М.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму ухвалено на засіданні кафедри Практичної психології

Протокол від 05 червня 2025 року № 11

Завідувач кафедри _____ (Кучеренко Н.С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи) _____ Практична психологія _____
(назва освітньої програми)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

_____ Харцій О.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
Навчально наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»
(назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна)

Протокол від « 24 » червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії ННІ «УІПА»

_____ Сергій ПЕТРОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «_Основи психологічного консультування_» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

_____бакалавр_____

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності _053 Практична психологія_____

спеціалізації _____

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладення дисципліни є формування знань основних категорій психології консультування, розкриття особливостей психологічного консультування, розвиток вмінь та навичок проведення психологічного консультування в процесі роботи практичного психолога.

Завдання навчальної дисципліни:

- 1.Ознайомлення студентів з принципами та основними положеннями психологічного консультування.
- 2.Орієнтування студентів у різновидах психологічного консультування та особливостях використання кожного виду психологічної консультації.
3. Ознайомлення з факторами, які мають вирішальне значення на вплив та результативність психологічного консультування.

Пререквізити:

Загальна психологія, Психологія особистості, Соціальна психологія, Вікова та педагогічна психологія, Основи соціально-психологічного тренінгу, Основи психокорекції.

Постреквізити:

Є провідною дисципліною для освоєння циклу професійної підготовки на другому освітньому рівні (магістр) за спеціальністю 053 Психологія.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- мету, принципи та ключові поняття консультативної психології;
- психофізіологічні чинники, що лежать в основі формування індивідуальних відмінностей людини та фактори індивідуального впливу на людину в процесі консультування;
- види психологічного консультування та їх особливості;
- специфіку проведення консультацій та основні помилки в переконуванні особистості в процесі консультації;
- чинники, від яких залежать результати психологічного консультування та фактори, які на них впливають.

Вміти:

- структурувати процес консультування та проводити психологічне інтерв'ю;
- визначити локус скарги і формулювати запит клієнта;
- аналізувати й ідентифікувати проблему клієнта та розробляти стратегію її вирішення;
- оцінювати показники ефективності консультативної роботи.

Володіти:

- володіти технологіями проведення психологічного консультування.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни				
Кількість кредитів ЄКТС 6 кредитів	Статус дисципліни - вибіркова				
Загальна кількість годин 180 годин	Розподіл годин за формами організації освітнього процесу				
	Навчальні заняття	Самостійна робота	Практична підготовка	Контрольні заходи	Всього
	Денна форма здобуття освіти				
	90	90 год	не передбачено	іспит	180 год
	Заочна форма здобуття освіти				
			не передбачено	іспит	
	Розподіл годин за типами навчальних занять				
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Курсова робота	Індивідуальні
					Всього за типами навчальних занять
	Денна форма здобуття освіти				
	40 год	50 год	не передбачено	год	не передбачено
					год
	Заочна форма здобуття освіти				
			не передбачено	не передбачено	
Мова навчання	Українська				

Заплановані результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПР19. Розробляти та реалізовувати психологічні, психореабілітаційні та психокорекційні заходи, вирішувати професійні проблеми та завдання, детерміновані психологічними факторами.

ПР20. Ефективно виконувати професійну діяльність в психологічних службах закладів освіти, організацій, підприємств, установ всіх форм власності.

ПР21. Складати та реалізовувати програми психологічного супроводу працівників організації, підвищення рівня адаптації до динамічного соціального середовища

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічна основа психологічного консультування.

Тема 1. Предмет і завдання консультативної психології.

Тема 2. Принципи психологічного консультування.

Тема 3. Вимоги до особистості психолога-консультанта, модель ефективного психолога-консультанта.

Змістовий модуль 2. Особливості та види психологічного консультування.

Тема 4. Етичні аспекти психологічного консультування.

Тема 5. Види психологічного консультування.

Тема 6. Умови результативності психологічного консультування.

Змістовий модуль 3. Результати психологічного консультування та фактори впливу на результат.

Тема 7. Специфіка та основні помилки в переконуванні особистості в процесі консультації.

Тема 8. Результати психологічного консультування та фактори, які на них впливають.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічна основа психологічного консультування.												
Тема 1. Предмет і завдання консультативної психології.	21	4	6	-	-	11	22	1	1	-	-	20
Тема 2. Принципи психологічного консультування.	21	4	6	-	-	11	22	1	1	-	-	20
Тема 3. Вимоги до особистості психолога-консультанта, модель ефективного психолога-консультанта.	21	4	6	-	-	11	23	1	2	-	-	20
Разом за змістовим модулем 1	63	12	18	-	-	33	67	3	4	-	-	60
Змістовий модуль 2. Особливості та види психологічного консультування.												
Тема 4. Етичні аспекти психологічного консультування.	23	6	6	-	-	11	22	1	1	-	-	20
Тема 5. Види психологічного консультування.	23	6	6	-	-	11	21	1	-	-	-	20
Тема 6. Умови результативності психологічного консультування.	23	6	6	-	-	11	22	1	1	-	-	20
Разом за змістовим модулем 2	69	18	18	-	-	33	65	3	2	-	-	60
Змістовий модуль 3. Результати психологічного консультування та фактори впливу на результат.												
Тема 7. Специфіка та основні помилки в переконуванні особистості в процесі консультації.	23	6	6	-	-	11	24	1	1	-	-	22
Тема 8. Результати психологічного консультування та фактори, які на них впливають.	25	4	8	-	-	13	24	1	1	-	-	22
Разом за змістовим модулем 3	48	10	14	-	-	24	48	2	2	-	-	44
Разом за модулем 1	180	40	50	-	-	90	180	8	8	-	-	164

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Поняття, цілі і завдання психологічного консультування.	6	1
2	Принципи та правила психологічного консультування.	6	1
3	Етапи процесу психологічного консультування. Консультативний контакт.	6	1
4	Раціонально-емоційне поведінкове консультування.	6	1
5	Особливості психологічного консультування родини.	6	1
6	Визначення особливостей професійно-важливих якостей психолога-консультанта.	6	-
7	Клієнт-центроване консультування.	6	1
8	Трансактний аналіз.	4	1
9	Поведінкове консультування.	4	1
	Разом:	50	8

Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом

5. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет і завдання консультативної психології.	11	20
2	Принципи психологічного консультування.	11	20
3	Вимоги до особистості психолога-консультанта, модель ефективного психолога-консультанта.	11	20
4	Етичні аспекти психологічного консультування	11	20
5	Види психологічного консультування.	11	20
6	Умови результативності психологічного консультування.	11	20
7	Специфіка та основні помилки в переконуванні особистості в процесі консультації.	11	22
8	Результати психологічного консультування та фактори, які на них впливають.	13	22
	Разом:	90	164

6. Індивідуальні завдання
Не передбачено навчальним планом

7. Освітні технології та методи навчання

Методи навчання – це різноманітні способи, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, надають можливість набуту нових компетенцій. У процесі лекційних занять з основ консультативної психології застосовуються такі методи навчання:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

У процесі практичних занять з основ консультативної психології застосовуються такі методи навчання:

- евристична бесіда;
- виконання вправ та завдань;
- відпрацювання методик та технік;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

8. Методи поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування, участь у науково-практичних конференціях.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумкове складання екзамену (заліку)

Критерії оцінювання навчальних досягнень. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

Методи контролю – це способи, з допомогою яких визначається результативність навчально-пізнавального процесу та інших видів діяльності студентів. На заняттях з основ консультативної психології використовуються такі методи контролю:

- письмове опитування;

- усне опитування;
- письмова контрольна робота;
- тестування;
- творче завдання з курсу.

Форма підсумкового контролю: іспит.

9. Інструменти та обладнання, необхідне для вивчення навчальної дисципліни

Використання проектора. Наявність оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Рекомендована література **Основна**

1. Афанасьєва Н.Є. Підходи до визначення психологічного консультування у сучасній психології / Н.Є. Афанасьєва // Проблеми екстремальної та кризової психології. – 2018. – Вип. 16. – с. 3-10.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підручник / С. В. Васьківська. – К.: Ніка-Центр, 2017. – 424 с.
3. Сапельнікова Т. С. Основи консультативної психології: конспект лекцій для студ. денної та заоч. форм навч. напряму підготовки 053 Практична психологія/ Т. С. Сапельнікова; Укр. інж.-пед. акад., Каф. практичної психології. - Харків, 2016. - 54 с.

Допоміжна

1. Панок В. Г. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти) / В. Г. Панок, В. Д. Острова. – К. : Освіта України, 2018. – 230 с.
2. Шевченко, Наталія Федорівна. Індивідуальне психологічне консультування : навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів / Н.Ф. Шевченко ; Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" Міністерства освіти і науки України. - Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2014. - 197 с.
3. Social Communication / Edited by Fiedler K. – NY : Psychology Press, 2011. – 458 p.
4. The Handbook of the Psychology of Communication Technology / Edited by S. S. Sundar – Malden : Wiley Blackwell, 2015. – 600 p.
5. The Social Psychology of Nonverbal Communication / Edited by A. Kotic, D. Chadee. – London : Palgrave Macmillan, 2015. – 342 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- <https://www.apa.org/ed/graduate/specialize/counseling>
- http://www.universityofcalicut.info/SDE/Counselling_psych_27Sept2013.pdf
- <https://www.mheducation.co.uk/openup/chapters/0335211895.pdf>
- <https://www.psychologytoday.com/us/basics/therapy>
- <https://www.div17.org/publications/the-counseling-psychologist-journal/>

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник директора інституту ННІ «УІПА»

_____
(підпис)   Сергій ПЕТРОВ
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ факультету

_____
(підпис)   _____
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.